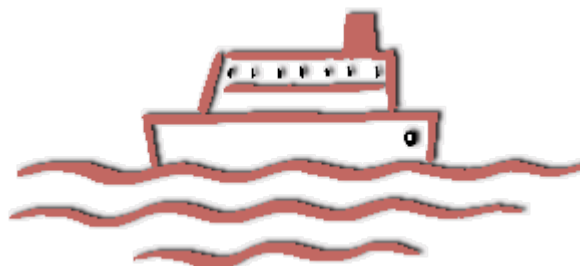

Passagerarrederierna satsar och färjetrafiken håller ställningarna

Passagerarrederiernas Förening – PRF

Passagerarrederierna marknadsför Sverige – och färjetrafiken håller ställningarna!

Passagerarrederierna ökade sin marknadsföring under 2003 med tolv procent, till totalt 560 miljoner kronor. Cirka 250 miljoner kronor satsades utomlands i syfte att få utländska turister att välja Sverige som turistmål.

Och satsningarna har gett resultat. Passagerarrederierna transporterade nära 26 miljoner resenärer till, från eller inom Sverige under 2003, vilket är en ökning med 1,9 procent jämfört med 2002. Som en jämförelse minskade flygtrafiken med 4,3 procent under samma period.

Störst passagerarökningar visar färjetrafiken till de nya EU-länderna. Passagerarrederiernas trafik till och från Polen ökade med 41,6 procent och ökningen till Estland var 17,6. Dessutom startade Passagerarrederierna en ny färjelinje till Lettland.

Danmark är fortfarande den populäraste destinationen med nära 11,9 miljoner resenärer under 2003. Antalet passagerare som reste till och från Danmark minskade med 1,1 procent under 2003, en betydligt mindre minskning än föregående år, vilket visar att färjetrafiken nu kommit igenom anpassningen till Öresundsbron.

Passagerarrederierna har en betydande roll i den svenska rese- och turistnäringen. Under 2003 var nära hälften av färjepassagerarna, cirka 11 miljoner passagerare, bosatta i utlandet. Totalt skedde 14,2 miljoner utländska besök i Sverige under 2002 och en uppskattning visar att nära 40 procent de utländska besökarna har valt att ta färjan för att komma till och från Sverige.

För Sveriges del innebär detta att miljontals turister spenderar tid och pengar på hotell, restauranger och shopping under sin vistelse i landet. Den genomsnittliga utländska besökaren lägger vid sidan av boendekostnader ut drygt 600 kronor per dygn i Sverige. Många av de utländska besökarna blir dessutom ambassadörer för oss, när de förmedlar sin bild av Sverige runt om i världen.

Passagerarrederiernas verksamhet är positiv både generellt för Sverige och mer specifikt för ett stort antal branscher. Hotell, restauranger, transport- och underhållningsföretag är några exempel.

Den svenska rese- och turistnäringen står sammantaget för 2,6 procent av BNP. Det är en blygsam siffra i jämförelse med det europeiska genomsnittet på 4,1 procent. Men statistiken visar samtidigt att det finns en stor potential att utveckla Sverige som turistland och att öka antalet utländska och svenska turister.

Passagerarrederierna arbetar, bland annat genom omfattande marknadsföring utomlands och i Sverige, för att Sverige ska nå en europeisk nivå som turistland. Det förtjänar Sverige!

Per-Erling Evensen
Ordförande Passagerarrederierna
E-post: pe.evensen@destinationgotland.se, Mobil: 0705-52 51 57

Passagerarrederiernas förening (PRF) har till syfte att främja medlemsföretagens utveckling, att skapa förståelse för passagerarrederiernas betydelse för ekonomi och sysselsättning samt att bevaka och driva frågor av gemensamt intresse. Passagerarrederierna omfattar de ledande rederierna, som är verksamma med turism till, från eller inom Sverige, och motsvarar cirka 85 procent av branschen. Läs mer på www.passagerarrederierna.se.

Sammanfattning

- Passagerarrederierna transporterade nära 26 miljoner resenärer till, från eller inom Sverige under 2003, vilket är en ökning med 1,9 procent jämfört med 2002. Som en jämförelse minskade flygtrafiken med 4,3 procent under 2003.
- Fyra av tio passagerare som tog färjan under 2003 var bosatta i utlandet. Totalt elva miljoner utländska resenärer reste med Passagerarrederierna under året.
- Färjetrafiken till och från de nya EU-länderna Polen och Estland ökar snabbast under 2003. Färjetrafiken till och från Polen ökar med 41,6 procent, därefter kommer Passagerarrederiernas trafik till och från Estland (+17,6 procent) och Tyskland (+14,9 procent).
- Danmark är den populäraste destinationen och nära 11,9 miljoner resenärer tog färjan till eller från Danmark under 2003. Färjetrafiken till och från Danmark har nu genomgått en anpassning till trafiken på Öresundsbron och antalet passagerare minskade med enbart 1,1 procent under 2003.
- Antalet ombordanställda på Passagerarrederierna ökar. Totalt sysselsätter Passagerarrederierna mer än 10.200 helårsanställda, vilket innebär att nära fyra av hundra inom svensk turistnäring är anställd vid Passagerarrederierna.
- Passagerarrederierna transporterade nära 3,5 miljoner personbilar under 2003, vilket är en ökning med 4,4 procent jämfört med föregående år. Dessutom transporterade Passagerarrederierna mer än en miljon lastfordon och drygt 67.000 bussar.
- Passagerarrederiernas totala marknadsföring i Sverige och utomlands ökade med tolv procent under 2003. Den totala marknadsföringen uppgick till cirka 560 miljoner kronor, varav cirka 250 miljoner kronor satsas på att marknadsföra Sverige utomlands.

Nära 26 miljoner resenärer väljer färja

Under 2003 transporterade Passagerarrederierna totalt 25.939.231 passagerare till och från elva svenska hamnar, vilket är en ökning med 1,9 procent jämfört med föregående år. Passagerarrederiernas förening står för cirka 85 procent av de svenska färjerederiernas passagerartransporter.

Passagerarrederiernas statistik under perioden 2001-2003 bör ses mot bakgrund av resandets utveckling i stort. Sedan terrordåden i USA den 11 september 2001 har i synnerhet flygtrafiken drabbats – antalet svenska flygresenärer minskade med åtta procent under 2002¹ och med ytterligare 4,3 procent under 2003². Samtidigt har passagerarvolymen på persontågen ökat, under 2002 var ökningen 6,5 procent³ och under 2003 var ökningen i storleksordningen 1 procent⁴.

Inom Passagerarrederierna visar de enskilda bolagen stora inbördes skillnader. Störst procentuella ökning under 2003 visar Tallink (+13,3 procent), DFDS Seaways (+11,6 procent) och Viking Line (+4,4 procent), medan minskningarna representerades av Sundsbussarna (-14,7 procent) och Birka Line (-2,1 procent).

Tabell 1: Antalet passagerare⁵ – ankomna till, avgångna från och inom Sverige, per bolag

	2001	2002	2003	Förändring, % (2003 jämfört med 2002)
Birka Line	671.634	680.095	665.568	-2,1
Destination Gotland	1.293.180	1.370.739	1.422.450	+3,8
DFDS Seaways ⁶	1.002.412	1.039.753	1.160.571	+11,6
Eckerö Linjen	846.151	865.603	888.884	+2,7
Scandlines	10.125.990	– ⁷	– ⁸	–
Silja Line	3.296.245	3.517.942	3.500.000	-0,5
Stena Line	2.927.354	12.319.723 ⁹	12.648.181 ¹⁰	+2,7
Sundsbussarna	1.584.283	1.532.915	1.308.270	-14,7
Tallink	329.231	420.000	476.000	+13,3
Viking Line	3.634.967	3.502.590	3.655.825	+4,4
Ånedin-Linjen	190.244	206.506	213.482	+3,4
Totalt Passagerarrederierna	25.901.691	25.455.866	25.939.231	+1,9

¹ Källa: Luftfart 2002, SIKA (Statens institut för kommunikationsanalys).

² Källa: Luftfartsverket www.lfv.se, trafikstatistik för 2003.

³ Källa: Banverkets årsredovisning 2002.

⁴ Källa: Banverkets kommande årsredovisning för 2003, enligt telefonuppgift från Banverket.

⁵ Antal ankommande och avresande i utrikes trafik samt antal avresande i inrikes trafik.

⁶ I statistiken från DFDS inkluderas även transitpassagerare på linjerna Köpenhamn-Helsingborg-Oslo och Köpenhamn-Trelleborg-Gdansk.

⁷ För år 2002 och 2003 inkluderas Scandlines passagerare i Stena Lines totala siffror.

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

– Rapport om Passagerarrederierna, mars 2004 –

Cirka 14,9 miljoner passagerare, motsvarande 57 procent, var fast boende i Sverige. Övriga 11 miljoner resenärer var bosatta i främst Danmark, Estland, Finland, Norge och Tyskland. Eftersom de flesta reser både till och från Sverige med färja innebar det att cirka 5,5 miljoner utländska besökare använde färja för att ta sig till och från Sverige under 2003.

Totalt skedde 14,2 miljoner utländska besök i Sverige under 2002¹¹. En uppskattning visar att nära 40 procent de utländska besökarna har valt att ta färjan till och från Sverige.

För Sveriges del innebär detta att miljontals turister spenderar tid och pengar på hotell, restauranger och shopping under sin vistelse i landet. Den genomsnittlige utländske besökaren lägger vid sidan av boendekostnader ut drygt 600 kronor per dygn i Sverige¹².

---

¹¹ Turistdelegationens undersökning om inkommande besökare i Sverige (IBIS), 2003.

¹² Ibid.

Färjetrafiken till Polen och Estland fortsätter öka

Färjetrafiken till och från två av de nya EU-länderna Polen och Estland visar de största ökningarna under 2003. Trafiken till och från Polen ökade med 41,6 procent under 2003, därefter kommer Estland med 17,6 procent. Dessutom har Passagerarrederierna under det senaste året startat färjetrafik till Lettland.

Antalet passagerare till och från Norge visar störst minskning under 2003, en nedgång med 3,0 procent jämfört med föregående år.

Färjetrafiken till och från Danmark har genomgått en anpassning till trafiken på Öresundsbron. År 2002 minskade resandet med färja mellan Sverige och Danmark kraftigt, med 10,8 procent, och flera färjelinjer lades ner under året. Resandet till och från Danmark minskade med 1,1 procent under 2003. Passagerarrederierna genomförde nära 11,9 miljoner resor mellan Sverige och Danmark under 2003, vilket innebär 45 procent av det totala antalet färjeresor.

Vid sidan av Danmark var det färjelinjerna till och från Finland/Åland respektive Tyskland som svarar för det största antalet passagerare. Därefter kommer färjeresor inom Sverige (det vill säga till och från Gotland) samt till och från Norge.

Tabell 2: Totalt antal passagerare – ankomna till, avgångna från och inom Sverige

	2001	2002	2003	Förändring, % (2003 jämfört med 2002)
Danmark	12.924.270	12.026.159	11.891.017	-1,1
Finland/Åland	8.751.507	8.772.736	8.890.500	+1,3
Tyskland	1.413.007	1.462.366	1.679.997	+14,9
Inom Sverige	1.293.180	1.370.739	1.422.450	+3,8
Norge ¹³	810.537	927.434	900.123	-3,0
Polen ¹⁴	300.348	405.113	573.474	+41,6
Estland	329.231	420.000	493.769	+17,6
Storbritannien	79.215	71.319	78.766	+10,4
Lettland	–	–	9.135	–
Totalt Passagerarrederierna	25.901.691	25.455.866	25.939.231	+1,9

¹³ I statistiken från DFDS inkluderas även transitpassagerare på linjen Köpenhamn-Helsingborg-Oslo.

¹⁴ I statistiken från DFDS inkluderas även transitpassagerare på linjen Köpenhamn-Trelleborg-Gdansk.

Fler färjeturer till Polen, men färre till Norge

Passagerarrederierna genomförde 102.207 färjeturer till och från tjugo utländska hamnar i åtta länder under 2003. Det är en minskning med 0,6 procent av det totala antalet avgångar och anlöp jämfört med föregående år.

Under 2003 ökade Passagerarrederiernas samlade antal turer till och från Polen, med 15,4 procent, och Tyskland, med 9,7 procent. Samtidigt minskade Passagerarrederiernas samlade antal turer till och från Norge (-9,4 procent), Finland/Åland (-7,0 procent) och inom Sverige (-3,2 procent).

Under 2002 skedde en kraftig minskning av Passagerarrederiernas färjeturer till och från Danmark med nära 20 procent. Denna anpassning av färjetrafiken till Öresundsbron är nu genomförd och under 2003 har antalet turer minskat marginellt.

År 2003 förfogade Passagerarrederierna över sammanlagt 66 fartyg, varav 47 trafikerade svenska hamnar. Det var en minskning med ett fartyg jämfört med 2002, då Passagerarrederierna hade 48 fartyg som trafikerade svenska hamnar.

Tabell 3: Totalt antal turer – ankomna till, avgångna från och inom Sverige

	2001	2002	2003	Förändring, % (2003 jämfört med 2002)
Danmark	87.730	70.568	70.454	-0,2
Finland/Åland	15.461	17.364	16.158	-7,0
Tyskland	7.409	7.500	8.230	+9,7
Inom Sverige	2.874	2.864	2.772	-3,2
Estland	1.620	1.818	1.826	+0,4
Lettland	–	–	8	–
Norge	1.160	1.112	1.007	-9,4
Polen	638	1.338	1.544	+15,4
Storbritannien	171	204	208	+2,0
Totalt Passagerarrederierna	117.063	102.768	102.207	-0,6

Antalet anställda inom Passagerarrederierna ökar

År 2003 uppgick antalet helårsanställda i Passagerarrederierna till 10.206 personer, varav 4.821 personer var boende i Sverige. De flesta av dessa, 3.504 personer, var ombordanställda på fartygen.

Under senare år har de passagerarfartyg som trafikerar svenska hamnar blivit större, vilket lett till att fler personer arbetar ombord på fartygen. Den största enskilda svenska arbetsgivaren inom passagerarrederierna är Stena Line, med drygt 2.800 anställda under 2003.

Den årliga lönekostnaden för ombordanställda och landanställda inom Passagerarrederierna uppgick till nära 1,1 miljarder kronor.

Enligt Sveriges Turistråd uppgår sysselsättningen inom den svenska turistnäringen till cirka 126.000 helårsverken¹⁵. Det innebär att nära fyra av hundra personer som arbetar inom svensk turistnäring är anställd inom Passagerarrederierna.

Tabell 4: Antal helårsanställda inom Passagerarrederierna, samt förändring från föregående år

	2002	2003	Förändring, %
Ombordanställda	8.650	8.889	+2,8
varav boende i Sverige	3.300	3.504	+6,2
Landanställda i Sverige	1.326	1.317	-0,7
Totalt antal anställda i Sverige	4.626	4.821	+4,2

¹⁵ Källa: "Turistfrämjande för ökad tillväxt", SOU 2004:17.

Allt fler fordon transporteras med färja

År 2003 genomförde Passagerarrederierna nära 3,5 miljoner personbilstransporter till och från svenska hamnar, vilket är en ökning med 4,4 procent jämfört med föregående år. Drygt 60 procent av personbilarna (2,1 miljoner bilar) var registrerade i Sverige.

I genomsnitt reser cirka 2,5 passagerare per personbil, vilket innebär att cirka 8,7 miljoner färjeresenärer reser till eller från Sverige i bil. Nära 3,5 miljoner av dessa passagerare är utländska besökare.

Drygt 67.000 turistbussar transporterades med Passagerarrederierna under 2003, vilket var en ökning med 6,6 procent jämfört med 2002.

Under 2003 transporterade Passagerarrederierna mer än en miljon lastfordon (lastbilar och trailers) till och från Sverige, vilket är ökning med 7,2 procent jämfört med föregående år.

Tabell 5: Totalt antal fordon, transporterade av Passagerarrederierna

	2001	2002	2003	Förändring, % (2003 jämfört med 2002)
Personbilar	3.183.823	3.322.046	3.468.820	+4,4
Bussar	65.820	62.962	67.150	+6,6
Lastfordon	850.791	932.401	1.015.236	+8,9
TOTALT	4.100.434	4.331.345	4.551.206	+5,1

Stena Line var det bolag som transporterade flest fordon under 2003: cirka 2,2 miljoner personbilar, 48.000 bussar och 782.000 lastfordon.

Tabell 6: Antalet fordonstransporter under 2003, per bolag inom Passagerarrederierna, samt förändring från föregående år (inom parentes)

	Personbilar	Bussar	Lastfordon
Birka Line	–	–	–
Destination Gotland	361.020 (+6,6)	1.477 (+13,1)	40.854 (+8,3)
DFDS Seaways	89.359 (-1,3)	1.708 (+3,5)	–
Eckerö Linjen	170.538 (+7,1)	1.500 (-6,2)	2.700 (+8,9)
Silja Line	243.000 (+18,0)	4.071 (+-0)	85.111 (+-0)
Stena Line, inkl Scandlines	2.246.622 (+3,9)	47.852 (+7,0)	781.767 (+9,3)
Sundsbussarna	–	–	–
Tallink	47.903 (+7,0)	1.958 (+19,5)	51.717 (+21,5)
Viking Line	310.378 (-3,0)	8.584 (+7,6)	53.087 (+7,7)
Ånedin-Linjen	–	–	–
TOTALT	3.468.820 (+4,4)	67.150 (+6,6)	1.015.236 (+8,9)

Kraftfull marknadsföring i Sverige och utomlands

Den sammanlagda marknadsföringsbudgeten för Passagerarrederierna uppgick till cirka 560 miljoner kronor under 2003. Det är en ökning med cirka tolv procent jämfört med föregående år.

Nära hälften av den samlade marknadsföringsbudgeten, cirka 250 miljoner kronor, lades på marknadsföring i utlandet i syfte att få utländska turister att välja Sverige som semester mål. Passagerarrederierna riktar huvudsakligen sina marknadsföringsinsatser mot marknaderna närmast Sverige (Danmark, Finland/Åland, Norge, Tyskland och Polen), men marknadsför Sverige även i Sydeuropa, USA, Ryssland och Asien.

Passagerarrederiernas verksamhet är positiv för ett stort antal branscher. Hotell, restauranger, callcenter, reklam- och transportföretag är några exempel.

Inom underhållningsbranschen är rederiernas betydelse tydlig. Under 2003 köpte Passagerarrederierna underhållning på fartygen till ett samlat värde av 174 miljoner kronor. En tredjedel av summan – 60 miljoner kronor – gick till svenska artister och musiker.

Den svenska turist- och reseindustrin står sammantaget för 2,6 procent av BNP, vilket kan jämföras med det europeiska genomsnittet på uppskattningsvis 4,1 procent.¹⁶

Tabell 7: Passagerarrederiernas samlade marknadsföring, i miljoner kronor, samt förändring från föregående år

	2002	2003	Förändring, %
Total marknadsföring	500	560	+12
varav marknadsföring utomlands	250	250	+0

¹⁶ Källa: "Turistfrämjande för ökad tillväxt", SOU 2004:17.

Rederier och linjenät

Följande passagerarrederier har medverkat med statistik till rapporten:

- Birka Line Svenska AB
- Destination Gotland
- DFDS Seaways AB
- Eckerö Linjen
- Silja Line AB
- Stena Line Scandinavia AB, inkl. Scandlines
- Sundsbussarna AB
- Tallink
- Viking Line AB
- Ånedin-Linjen

Ovanstående rederier trafikerar följande linjer och anlöper följande hamnar:

- Grisslehamn – Eckerö
- Göteborg – Fredrikshamn
- Göteborg – Kiel
- Göteborg – Kristiansand
- Göteborg – Newcastle
- Helsingborg – Helsingör
- Kapellskär – Mariehamn
- Kapellskär – Paldiski
- Kapellskär – Åland – Åbo
- Stockholm – Mariehamn
- Stockholm – Tallinn
- Stockholm – Tallinn – Visby
- Stockholm – Visby – Gdynia
- Stockholm – Visby – Riga
- Stockholm – Åland – Helsingfors
- Stockholm – Åland – Åbo
- Köpenhamn – Helsingborg – Oslo
- Köpenhamn – Trelleborg – Gdansk
- Visby – Helsingfors
- Visby – Nynäshamn – Visby
- Visby – Oskarshamn – Visby
- Trelleborg – Rostock
- Trelleborg – Sassnitz
- Trelleborg – Travemünde
- Varberg – Grenå
- Karlskrona – Gdynia